

Är störst verkligen bäst...?

Att storleksklasserna har olika status inom agilitysporten råder det ingen tvekan om. Varför det har blivit så är däremot förbryllande.

MARI EDMAN, TEXT &
RAIJA PURONAHU, YVONNE ÖSTER, BILD

"Och nu är det snart dags för de riktiga agilityhundarna", sa en speaker på en tävling i somras när det sista medium-ekipaget hade gått i mål och largeförarna klev ut ur sina tält för att gå banan.

Påståendet är inte bara en provokation mot small- och mediumförarna. Det är också en fördomsfull, men tyvärr inte särskilt ovanlig inställning. För largehundarna och deras förare har definitivt högre status än small- och mediumekipagen. Det finns till och med de som på fullt allvar hävdar att hundstorlekarna motsvaras av formel 1, go-kart och folkrace, om man jämför agility med bilsport.

Så här är det inte bara i Sverige. Snarare är fenomenet ännu tydligare internationellt sett. Det verkar helt enkelt vara svårare för många att imponeras av en sheltie, papillon eller pudel, än av en border collie, kelpie eller belgare.

Hög "small-standard"!

I Sverige är det hög standard på smallhundarna. I klass III, där raksträckorna är färre och svängarna fler, tar sig många runt en bana lika snabbt och ofta utan lika många fel som largehundarna. Det räcker med att titta på en resultatlista för att se att så är fallet. Det var därför helt korrekt att ta ut fyra small-, två medium- och tre largeekipage till att representera Sverige i de individuella klasserna på 2004-års agility-VM.

Visst skulle man kunna tänka sig att det är svårare att köra en border collie än en sheltie, för om bc:n tar ett galoppsprång i fel riktning kommer den så mycket mer fel än en sheltie som gör samma sak. Och därför skulle det kunna vara en större utmaning och bedrift att vara framgångsrik med en largehund. Men de förare som jag har pratat med, som kör både större och mindre hundar, tycker inte att detta stämmer.

–Det är inte så stor skillnad på grund av storleken. Men jag springer betydligt mer, vilket är jobbigare, med min papillon än min border collie. I small måste man alltid satsa mer på fart än i large, eftersom konkurrensen är hårdare, säger till exempel rutinerade Eva Karlsson, Knivsta BK.

En anledning till att smallekipagen har utvecklats mycket under senare år är att klass III small och medium i dag ofta är lika stora klasser som klass III large. Och just därför har Centrala agilitysektorn fattat det kloka beslutet att det ska vara lika

Formel 1? Paul Bjurehag och Swinto i Köping, i maj 2004.

många individuella ekipage i varje storlek på agility-SM 2005.

En annan bidragande orsak till att standarden på smallhundarna har ökat är att många tävlingsarrangörer väljer att låta small och medium tävla på en bana och large på en annan. Domarna kan därför anpassa banornas svårigheter efter hundarnas storlekar och göra small- och mediumbanorna betydligt tajtare än largebanorna, till skillnad från när alla hundar i samma svårighetsklass alltid körde samma bana.

Folkrace? Eva Karlsson och Pyret på SM 2004.

Small- och mediumklasserna domineras av hundar som inte har riktigt lika mycket släpp som majoriteten av largehundarna. Många gånger beror detta på hur de är tränade.

Förarna väljer att under större delen av banan springa för glatta livet, mer eller mindre dubbelvikta, för att hinna med en massa framförbyten som pressar in hundarna i svängarna. Allt för att göra vägen så rak och kort som möjligt.

"Stor" rivningsrisk...

–Med en largehund måste man alltid tänka på rivningsrisken när man planerar sin handling, kanske för att hindren i genomsnitt är lite högre för largehundarna än för de lägre storlekarna. En largehund har också svårare att hitta kontaktfälten, fortsätter Eva.

Largeklasserna domineras av border collies. De flesta är blixtsnabba, mycket lyhörda och arbetar gärna på långa avstånd från sin förare, vilket många tycker är otroligt läckert att

Svårigheterna inom de olika storlekarna ser alltså lite olika ut. Detta betyder dock inte att det ena är enklare än det andra. Självklart finns det även smallhundar som river lätt och som går att handla på längre avstånd, precis som det finns largeförare som hinner springa med sina hundar och pressa in dem i svängarna.

Mer macho med stor?

Vad är det då som gör att largeklassen har högre status? Som får betydligt fler small- och mediumförare att byta "upp sig" till större hundar än largeförare att byta "ner sig" till mindre?

Handlar statusen mer om förarna än om hundarna? Är det mer macho med en större hund?

Det vore ju ingen nyhet. Män omger sig gärna med stora saker. Ju större desto bättre. Och det är faktiskt så att majoriteten av karlarna som tävlar agility med framgång gör det med largehundar.

Kanske det är så enkelt som att det är männen som är normgivande och får mest utrymme, högst status och flest beundrare. Så är det ju inom de flesta sporter.

Men det är också killarna som tar för sig och är villiga att engagera sig högre upp i hierarkin. Som därför sätter sin prägel på sporten. Det räcker med att titta på vilka som sitter på ordförandeposterna i SBK:s centrala agilitysektor, Svenska agilitydomarföreningen och Agilitysportens intresseförening.

Jag behöver väl inte påpeka vad det var för kön på speakern som tyckte att largehundarna var de enda riktiga agilityhundarna?

MARI EDMAN
E-POST: edman.mari@mbox300.swipnet.se